V NAŠI OBČINI

Ob novem letu 465 brezposelnih

Med iskalci zaposlitve je 56 odstotkov žensk /87 delavcev gre lahko v pokoj

Ob koncu lanskega leta je bilo na skupnosti za zaposlovanje v občini prijavljenih 465 iskalcev zaposlitve. Med njimi je bilo 260 ali 55,9 odstotka žensk. Kar 37,4 odstotka iskalcev se je želelo zaposliti prvič. V primerjavi z decembrom 1981 je število iskalcev zaposlitve naraslo za 21,4 odstotka. To so podatki, ki jih bodo v sklopu poročila o zaposlovanju v lanskem letu obravnavali delegati bežigrajske občinske skupščine na seji 1. marca.

Število zaposlenih v občini se je v enajstih mesecih lani povečalo na 34.740 delavcev ali za 3,4 odstotka. Ker pa so večino tega prirasta povzročile organizacije združenega dela, ki so se v občino priselile, je bila po oceni bežigrajskega izvršnega sveta, dinamika zaposlovanja le usklajena z resolucijskimi usmeritvami.

V enajstih lanskih mesecih je združeno delo prijavilo 5.081 potreb po delavcih, kar je za okoli 12 odstotkov manj kot leto prej. Bolj kot prejšnje leto so organizacije združenega dela potrebovale delavce z višjo kvalifikacijsko strukturo. Potrebe združenega dela je zapolnilo 3.840 delavcev, kar je prav tako za 12 odstotkov manj kot leto poprej.

V enajstih lanskih mesecih so organizacije združenega dela zaposlile tudi 285 pripravnikov, to je za 22,8 odstotka več kot v enakem obdobju lani.

Po podatkih, ki so jih zbrali v združenem delu s posebno anketo, je bilo v osmih mesecih lani sklenjenih 2.688 pogodb o delu, kar je več kot prejšnja leta. Delavci pa so do konca lanskega avgusta opravili tudi 938.000 nadur. Obseg nadurnega dela se je glede na pretekla leta zmanjševal, je zapisano v poročilu za občinsko skupščino. Rečeno je tudi, da v anketiranih organizacijah združenega dela združuje delo 87 delavcev, ki izpolnjujejo pogoje – delovno dobo ali starost – za upokojitev.

Po predvidevanjih organizacij združenega dela bo letos dobilo zaposlitev v naši občini okoli 1.560 delavcev. Ne da bi upoštevali pripravnike, se bo število zaposlenih tako povečalo za 0,7 odstotka, kar je v skladu z občinsko resolucijo. Računajo, da bo letos preko skupnosti za zaposlovanje iskalo zaposlitev 600 ljudi. Povečalo se bo tudi število tistih, ki bodo dobivali pomoč zaradi brezposelnosti. Tako bo predvidoma 200 ljudi prejemalo denarno nadomestilo, 40 pa denarno pomoč.

V. P.

S predstave v Slovenskem mladinskem gledališču: Draga Potočnjak in Željko Hrs. *Foto: R. M.*

»Hladna vojna Babice Mraz«

Kaj pravijo kritiki o predstavi v Slovenskem mladinskem gledališču?

Kaj ukreniti zoper temeljno odločitev dedka Mraza, da ob slovesu starega leta ne bo prišel med nas? Bomo ostali brez daril? Kaj bodo odgovorili odgovorni? To so vprašanja, ki jih je 2. decembra 1982 zastavila krstna predstava novega teksta Dušana Jovanovića, ki je predvsem namenjen mladim gledalcem in ki so jo z zanimanjem sprejeli. Režiser in scenograf je bil Vinko Möderndorfer, dramaturg Boris A. Novak, koreograf Ksenija Hribarjeva, skladatelj Jani Golob, kostumograf Meta Severjeva in korepetitor Borut Lesjak. Babico Mraz je igrala Štefka Drolčeva, tajnico SZDL Jadranka Tomažičeva, tajnico ZPM Alenka Svetelova (tudi Majolka Šukljetova), dežurno miličnico PLMC Milena Grmova, novinarko Pionirskega lista Draga Potočnjakova, članico GRS Marinka Šternova, tajnico SMG Mina Jerajeva, Marka Željko Hrs, Vročinka Niko Goršič, Ledenka Vladimir Jurc, glas duha Jalte pa je bil Miloš Battelino.

Izvlečki iz zapisov slovenskih kritikov:

● *Tudi druga letošnja premiera Mladinskega gledališča je udarila v polno – spet si upam trditi, da bo Hladna vojna babice Mraz novi mali hit... Predstava je v svojem besednem in odrskem jeziku tako nora in zabavna, da bo morala privleči starejšo publiko – po drugi strani pa je vizualno in večinoma tudi situacijsko tako tipizirana, da bo pritegnila tudi mladež. (Radio Študent, 3.12., A. Drapal)*

● *Otroški svet skuša pričarati sama Babica Mraz-Štefka Drolčeva, mila, dobra in hudomušna, da te kar srh obliva; in iz pravljičnega arzenala sta tudi Ledenko in Vročinko Vladimira Jurca in Nika Goršiča, v vseh pogledih posrečeni figuri, tudi v tem, kar simbolizirata za odraslega. Željko Hrs kot edini, ki v igri predstavlja otroka, je potisnjen v vlogi rezonerja. Z različnimi nalogami se pojavljajo še Minca Jerajeva, zmeraj dobra, in prav tako dobra Draga Potočnjakova, pa Marinka Šternova, Jadranka Tomažičeva in Alenka Svetelova, medtem ko je Milena Grmova zelo učinkovita miličnica. Priznati je treba, da domišljije režiserju ne manjka: z nešteto idejami je nadgrajeval tekst in v predstavi je nekaj bleščečih trenutkov; pri večini izmed njih sta udeleženi koreografija Ksenije Hribar in glasba Janija Golob. (Radio Ljubljana, 3. 12., Rapa Šuklje)*

● *Tako besedilo kot njegovo ugledališčenje v režiji Vinka Möderndorferja izpričujeta in potrjujeta hotenje in voljo, odkriti nekaj novega, netradicionalnega in nekaj takega, kar naj bi se čim bolj približalo doživljajskemu nemiru današnjih otrok, ki bodo odjemalci te predstave. (Ljubljanski dnevnik, 4. 12., France Vurnik)*

● *»Hladna vojna babice Mraz«, je boljša v rušenju kot pa grajenju. Posrečeni so deli, ki smešijo, manj učinkoviti tisti, ki skušajo najti novo poetičnost, novo slovestnost. Sicer pa je to že stara pesem. Kako težko in desetletja trajajoče je bilo zamenjavanje Božiča za dedka Mraza. Zato tudi Jovanovićevi reformatorski posegi v delovanju zakoncev Mraz niso nič kaj lahko delo. (Večer, Maribor, 4. 12., Lojze Smasek)*

● *Med igralci je dala duhovito figuro miličnice Milena Grm, devetletnega Marka je z neogibno odraslo naivnostjo predstavljal Željko Hrs, gospo Mraz s sladko zapeljivostjo pravljične babice Štefka Drolc. Ostali so bili požrtvovalni členi v zahtevnem, dinamičnem ansambelskem mehanizmu. Kot rečeno: Hladna vojna babice Mraz povzroča nekatere težave preudarnejšemu (ali le starejšemu) gledalcu: pravo preizkušnjo bo seveda opravila šele pred občinstvom, kateremu se je sama s svojo literarno in gledališko »pisavo« namenila. (Delo, 6. 12., Andrej Inkret)*

● *Tehnika absurda na politični tvarini je osnova prvega večjega hita Misse in a minor, Filipčičevih Ujetnikov svobode in tudi Jovanovićeve Babice Mraz. (Mladina, 23. 12., Andreja Drapal)*

● *»Hladno vojno Babice Mraz« je v Slovenskem mladinskem gledališču režiral Vinko Möderndorfer ob dramaturški pomoči Borisa A. Novak. Besedilo je – vsekakor ustrezno – predstavil v nekaj nad tridesetih prizorčkih in jih v večini primerov napolnil z domiselnimi in posrečenimi detajli; opazni in precej učinkoviti so bli plesni vložki, ki jih je oblikovala Ksenija Hribarjeva ob glasbi Janija Goloba. Slikovita je bila vnanja podoba: številne, pisane kostume so nastopajoči menjavali z osupljivo naglico, tako da je treba predstavi priznati hiter tempo in marsikdaj tudi špektakelski zanos. (Naši razgledi, 24. 12., Aleš Berger)*

N. G.

BEŽIGRAJSKA KNJIŽNICA

Lani prebrali skoraj 180.000 knjig

Bežigrajsko knjižnico (vštete so tudi enote na Črnučah, v Podgorici, Savskem naselju in na Bratovševi ploščadi) je lani 8.106 članov obiskalo 70.846-krat in si izposodilo 174.856 knjig. Izposoja se je povečala za 18%, obisk za 16% in članstvo za 8%.

Če smo torej pred leti govorili o stagnaciji knjižničarstva in o nizkem številu prebranih knjig na prebivalca, zdaj ugotavljamo, da visoka cena knjige privablja vse več bralcev v knjižnice. Tako je v povprečju vsak član Bežigrajske knjižnice lansko leto prebral 21,5 knjige. Ko smo že pri številkah, naj povemo, da knjižna zaloga znaša 54.398 knjig, kar pomeni 6,7 knjige na člana. Vse te številke pričajo o ogromnem delu dvanajstih zaposlenih.

Dejavnost knjižnice pa se ni omejila le na golo izposojo, saj so pripravili 12 razstav, organizirali skupinske obiske in vseskozi opozarjali bralce na pomembne dogodke in obletnice.

Vnovičen dokaz razvejanosti potreb občanov v novih, velikih soseskah je oddelek knjižnice na Bratovševi ploščadi, urejen leta 1982. V šestih mesecih se je vpisalo več kot 300 krajanov, izposoja pa je dosegla številko 7.962 knjig, ne glede na to, da je enota knjižnice odprta le enkrat tedensko.

Povečano zanimanje je vplivalo tudi na določeno spremembo pravil. Članarina za otroke do 15. leta znaša 10 dinarjev, za mladino od 15. do 20. leta 50 dinarjev in za odrasle 120 dinarjev. Po novem je možno izposojene knjige podaljšati le enkrat, zamudnine pa so višje in znašajo 0,50 din za knjigo na dan.

Knjižničarji so povedali, da imajo zdaj manj administrativnega dela in manj denarja, računajo pa, da bodo s pomočjo zamudnin primanjkljaj nadoknadili. Glede na to, kako pozabljivi smo ljudje in kako si radi izposodimo več knjig, kot pa jih moremo prebrati v štirinajstih dneh, jim je verjeti.

Nekaj naključnih bralcev smo povprašali, kaj menijo o novem načinu plačevanja. Večina je dejala, da je praktično, saj ti ni potrebno za vsako izpsojo knjig »vleči denarice iz torbice«.

MOJCA SLOVENC

Urnik za bralce

● Knjižnica Bežigrad – od ponedeljka do petka od 8.0 do 19.30 – sobota od 8.00 do 13.00
● Izposojevališče Savsko naselje – četrtek od 14.00 do 18.00 – sobota od 9.00 do 12.00.
● Izposojevališče na Črnučah – sreda od 16.00 do 19.00
● Izposojevališče Bratovševa ploščad – torek od 9.00 do 12.00 – četrtek od 14.00 do 18.00

Litrsko mleko v novi embalaži

Izvedeli smo tudi zakaj ni sirov

V Ljubljanskih mlekarnah pripravljajo zanimivo novost: mleko v tetrapaku v litrski embalaži se bo kmalu poslovilo. Namesto v sedaj uveljavljeni embalaži s trikotno stranico, bodo mleko poslej polnili v litrsko embalažo v obliki kvadra. Razlog za zamenjavo je iztrošenost starega stroja, ki je pri »hiši« že 18 let.

Novi stroj bodo pognali verjetno že prihodnji mesec, ko bodo iz Maribora dobili tudi prve palete na vozičkih. Hkrati z zamenjavo stroja za polnjenje so se odločili tudi za nov način dostavljanja mleka do trgovin. Namesto v plastičnih gajbicah modre barve, ki smo jih bili vajeni, ga bodo dostavljali bodisi v foliji, kot smo že videli pri alpskem mleku, ali pa v novih paletah na vozičkih, ki so precej bolj čiste in enostavnejše za prevoz, novi način distribucije pa bo tudi cenejši.

Zanimalo nas je še, zakaj je ponudba sirov v zadnjem času tako skromna. Odgovor je preprost: lani je v drugih republikah primanjkovalo konzumnega mleka, pa je posredoval z odlokom zvezni izvršni svet, ki je kot osnovno nalogo zahteval zagotovitev zadostnih količin konzumnega mleka. Ker so se tudi cene povišale zgolj pri konzumnem mleku, ne pa tudi pri mlečnih izdelkih, je razumljivo, da iz drugih republik sira na naše police praktično ni, Ljubljanske mlekarne pa same ne morejo zadovoljiti velikega povpraševanja.

S. D.

Veselo pustovanje

Društvo pijateljev mladine krajevnih skupnosti Urške Zatler in 7. september je organiziralo pustovanje za predšolske otroke. Zbralo se je več kot 100 cicibanov v spremstvu staršev. Program je izvedel vrtec Ciciban z Glinškove ploščadi. Pri organizaciji so sodelovali tudi mladinci.

I. N.

Bežigrajska pihalna godba je decembra nastopila v Tovarni kovinske galanterije. Delavci druge izmene so kar med stroji prisluhnili prizadevnim godbenikom. *Foto: L. S.*

V ISKRI – TOZD SESTAVNI DELI

Vzpodbuda za inovatorje

Čeprav imajo vse možnosti za razmah inovacijske dejavnosti, pa v Iskri-avtomatiki, tozd Sestavni deli ugotavljajo, da ta dejavnost stagnira ali pa celo nazaduje. Zato sta komisija za ustvarjalno delo in osnovna organizacija sindikata sklenila, da pripravita akcijo, s katero bi zajeli čimširši krog delavcev. Saj je v tem trenutku inventivno-inovacijska dejavnost v tozdu daleč od tega, da bi bila množična: z inovatorstvom in racionizatorstvom se ukvarja le peščica delavcev.

Organizacija akcije mora dati pozitivne premike k boljšemu gospodarjenju tozd. Največ možnosti za vključevanje v akcijo bo na tehnično-tehnološkem področju, kjer je mogoče z optimiranjem proizvodov, postopkov in delovnega okolja povečati storilnost, izboljšati kakovost in zanesljivost, prihraniti pri materialu in energiji, doseči boljšo izkoriščenost orodij in strojev ter nenazadnje povečati varnost. Veliko pa je tudi možnosti na netehničnih področjih, kjer je mogoče z boljšo organizacijo delovnih procesov izboljšati gospodarjenje. Ne bi smeli zanemarjati dejstev, da številne nesmotrne organizacijske rešitve bistveno vplivajo na rezultate gospodarjenja, pri čemer so negativni učinki lahko pomembni, a žal neodkriti.

Pobudniki akcije pričakujejo, da se bodo delavci odzvali izzivu in se s svojim znanjem in izkušnjami vključili v prizadevanja za boljše gospodarjenje.

A. C.

ZRVS

Obvestilo

Priporočamo rezervnim vojaškim starešinam, posebno obveznikom, da skrbno proučijo objavljena gradiva v zadnjih številkah revije Naša obramba.

Predvsem je zanimiva februarska številka (2/83), v kateri so med drugim objavljena okvirna vprašanja, ki bodo prišla v poštev pri preverjanju znanja rezervnih vojaških starešin obveznikov v letošnjem letu.

V mesecu marcu in aprilu bodo po ZRVS krajevnih organizacijah seminarji na temo Okupacijski sistem v sodobnih razmerah, temu pa bodo sledile neposredne priprave za taktične naloge.

O vseh aktivnostih in obveznostih, ki izhajajo iz programa, se boste lahko seznanili na bližnjih rednih letnih konferencah KO ZRVS, katerih se zanesljivo udeležite.